

a 18 persones en total. 20 euros per persona i nit. Piscina. 977 407 123. Sra. Carme.
De calaix, d'aquí al Delta: loció antimosquits quan comença el bon temps.

El Castell 3. Casa de tres plantes situada al Cap de la Vila, a sobre de l'església en el camí que porta al castell. Bones vistes. Per a 6 o 8 persones. 3 dormitoris dobles i un sofà llit. 1 sol bany. Saló mitjà. Aparcament al davant, al carrer. 100 euros per dia siguin els que siguin. 977 414 259 – 659 209 108. Sra. Dorín.

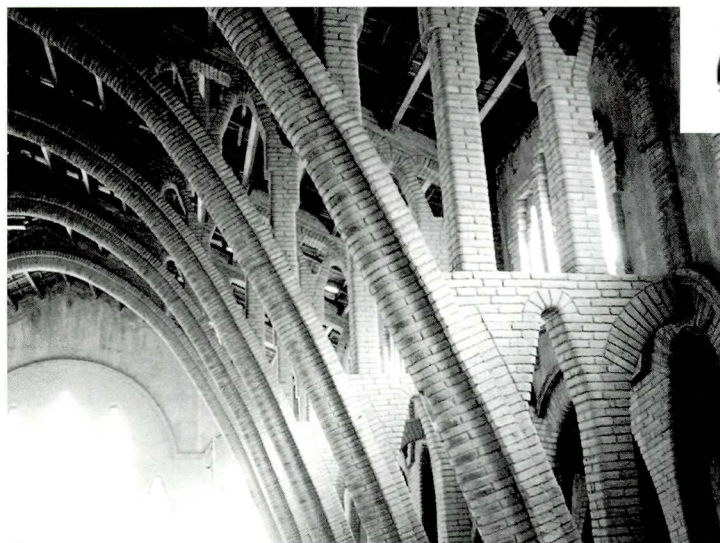
ALTRES POSSIBILITATS

El Pinell de Brai – Celler Modernista

A 12 quilòmetres per la N-230 en direcció a Tortosa, es troba el Celler Cooperatiu del Pinell de Brai, altrament conegut com la *Catedral del Vi*.

Obra mestra de l'arquitectura modernista agrària, fou construïda a començaments del segle XX per un mestre dels valors noucentistes: Cèsar Martinell, arquitecte, investigador, cronista, i deixeble i col·laborador de Gaudí.

El Celler és avui dia Monument Històric Artístic i conserva la rajola pintada per un altre mestre: Xavier Nogués, pintor, gravador i dibuixant.

Si concerteu hora de visita al telèfon 977 426 234, us guiaran durant quasi una hora per la singular estructura i us ensenyaran el procés d'elaboració del vi i del oli.

Els horaris de visita són de dilluns a dissabte, d'11.00 a 13.00h i de 15.30 a 18.30h. Els diumenges, fins a les 14.00h solament. Si aneu a l'estiu, l'horari de tarda és de 16.00 fins a 19.00h diumenges inclosos.

Benifallet

Situat al peu de les muntanyes del Cardó, al marge esquerre de l'Ebre i a 7 quilòmetres del Pinell de Brai, és una vila un xic més gran que Miravet. Posseeix un nucli antic estret, costerut i tortuós, record del seu passat morisc. La seva toponímia ja ho diu tot: Beni-fallet, *fills d'Alkahalet*.

El seu atractiu turístic és variat i recomano que us adreceu a l'Oficina Turística de l'Ajuntament per tal d'optimitzar la visita: 977 462 249 i 977 462 005.

Ermita romànica del segle XIII. Situada a la part alta de la població i amb diverses pintures al fresc.

L'activitat fluvial. Tant la pesca com la navegació turística per l'Ebre amb un espaiós llaüt (o llagut) propietat de l'Ajuntament.

Les coves naturals. Entre les quals destaquen les visitables Cova Meravelles i Cova del Dos, amb abundants estalactites i estalagmites.

L'horari de visita és de 10.00 a 13.30h i de 16.00 a 19.30 hores, a l'hivern una hora menys per la tarda. Disposen de guies i la visita dura prop d'una hora.

La Vall de Cardó. Va arribar a tenir tretze ermites a l'empara d'un convent de Carmelites Descalços que s'establiren en aquest indret pels voltants del 1.600. La seva església funciona avui com a museu.

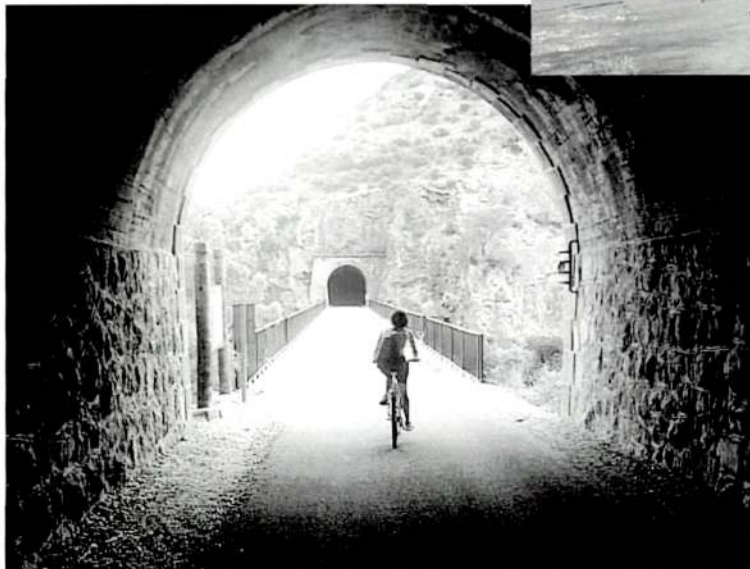
De totes les ermites, avui en queden cinc dempeus amagades entre el bosc junt amb les fonts del riu Cardó, que brollen aigües medicinals comercialitzades encara. Les aigües del Cardó foren el motiu de la construcció d'un balneari al final del segle XIX, que funcionà activament fins el 1967.

Senderisme, trekking i BTT.

Els guies de Catsud, 636 162 426, fan excursions en grup d'unes 4 hores de durada al Massís del Cardó i també podeu fer la Via Verda, un antic traçat del ferrocarril que unia

Puebla de Híjar amb Tortosa i que passa per llocs força bonics. El tram des del Pinell a Benifallet, per exemple, és força concorregut i de paisatge molt interessant.

Per dinar podeu fer cap a l'**Hotel Restaurant Cal Pepo**, d'ambient acollidor i ple d'excursionistes. Cal reservar taula trucant al 977 462 200. Els *canelons de pastor*, les *potes sense entrebancs* i algunes de les postres d'elaboració casolana us trauran la panxa de

cuites. Carn, arrossos, peix, braseria... Tenen una cuina mediterrània variada a preus assequibles i estan situats a la sortida del poble, en direcció a Tortosa.

Fins aquí, el que m'ha semblat més bàsic al voltant de Miravet. N'hi ha per escollir, ja que fer-ho tot sembla una mica dens tenint en compte que ens hem de desplaçar amunt i avall i que les activitats turístiques és millor prendre-les amb calma.

Finalment, si feu **Pas de la Barca**, que us recomano pel que té de divertiment turístic i d'importància històrica (fins i tot va ser motiu de guerra entre els Entença i els Templers), la doble barcassa formada pel Narcís Monturiol i l'Isaac Peral us deixarà quasi a peu de **Rasquera**, on fan uns pastissos de cabell d'àngel que són els millors de la comarca per al meu gust: Forn Benaiges, al carrer principal. L'obrador, amb mitja dotzena de dones fent-los a mà, és un espectacle artesanal que ja paga tot el desplaçament.

I si torneu per **Gandesa**, recordeu que teniu variats vins amb denominació d'origen Terra Alta i artesanal pastisseria. Passareu per **Corbera d'Ebre**, que encara conserva en la part alta el vell poble tal com va quedar destruït quan la Guerra Civil. I d'aquí a Ascó, on tal com estan les coses, no fa falta que us atureu, ben al contrari... tot i respectant els límits de velocitat, naturalment.

Bon viatge.

Ramon Aguilà

I un dia la guerra civil esclatà

Capítol VII

Amb aquest *Nou Pinetell*, arribem al final de la història que hem anat desgranant ara ja fa un temps. En l'últim capítol vam deixar el protagonista arribant on es trobava la seva família, després d'haver recorregut 720 quilòmetres a bicicleta i suportant algun clar perill. A partir d'aquí, ja es retroba amb la seva família i comença a treballar en la vinya, feina que ja no deixarà fins a la seva jubilació. Veurem com forma una família i com es comença a establir en la vida i en la seva pàtria d'adopció. I finalment veurem com ha vist de diferent i canviat el nostre municipi les vegades que ha vingut a fer estades al seu poble natal, un Alpicat que mai ha oblidat i que sempre portarà al seu cor fins al darrer alè.

Neli Peirau

Quina sorpresa vaig tenir en arribar finalment a casa! Amb el pit al descobert, en pantalons curts, davant meu vaig retrobar en Josep. La presó de Vitré havia estat atacada pel comandant Pétri i els presoners alliberats havien fugit. No sé com s'ho va fer el meu protector per arribar a casa. Havia d'ésser summament mereixedor per a què algú s'arrisqués a sostreure'l a les tropes d'ocupació i a l'expeditiva justícia, que llavors no era gaire conciliadora amb nosaltres. Tampoc no és d'estranyar, car havíem amagat un *terrorista*. Tenint en compte les seves idees, les seves vides estaven en perill. Cal no oblidar que jo tampoc tenia una situació gaire clara, ja que no m'havia presentat a la convocatòria i, per tant, era considerat un rebel (aquests alimentaven els maquis) i segurament també era buscat. Tot aquests fets eren riscos per a la casa. En Josep i la seva esposa es van retrobar després de l'alliberació.

La generació que va combatre a Espanya aviat s'haurà acabat. La nostra generació, la dels seus fills, dins de poc. Qui, excepte la història, recordarà el gran drama que ha viscut tanta gent? En totes les guerres s'hi perden moltes coses, quan no s'hi perd l'essencial, la vida. Jo vaig deixar, entre altres coses, la meua pàtria, que cada dia trobo a faltar més. No és la nacionalització obtinguda el 1967 la que m'ha canviat. Això són papers, mera formalitat! Les arrels són cada cop més fermes. Això forma part dels sentiments personals de cadascú; com les alegries i les penes.

Maig del 39. La nostra arribada a França

De totes maneres pels altres era *l'estranger*, aquell que ha vingut a menjar el pa dels francesos.

Les mentalitats han anat evolucionant, ja fa més de seixanta anys que visc aquí a França. Potser no hi ha tanta pressió atès que hi ha altres emigrants, més fàcils de reconèixer, que estan ara en primera línia de foc. Estic al seu cantó perquè són els menys afavorits i als que consideren *responsables* de tots els mals.

Mai com ara tot el que està relacionat amb Espanya m'atreia tant: cançons, folklore... Amb el temps em sento cada dia més d'una altra banda. Potser és l'edat. Abans era estranger a França i ara he aconseguit la proesa de ser-ho al meu propi país. Segurament no tinc l'exclusivitat d'aquest sentiment, com he pogut comprovar-ho en algunes emissions de televisió. La majoria d'emigrants es troben en el mateix cas.

Fa uns anys, una de les poques vegades que havia tornat al poble (des de llavors hi he tornat més sovint), parlàvem amb els cosins, amb els quals ens hostatjàvem, sobre d'altres cosins que havien estat també a França una temporada curta. Els van qualificar de *francesos*. Jo vaig reaccionar al comentari i ells em van dir, amoïnats, que el meu cas no era igual. Jo, de totes maneres, vaig treure les